

Cristian Fulaș

Fâșii de rușine

Ediția a II-a revăzută

POLIROM
2018

În jurul nostru se strâng și alți colegi, discuția se lărgește și ne simțim cu toții liberi, e atât de devreme, încât nimeni nu se poate gândi încă la griji și necazuri. Se beau cafele, fumul e gros și se vorbește tare, atmosfera seamănă cu una de crăsmă, dar lipsește alcoolul. Probabil e ușor, într-o situație ca asta, să descoperi că te poți simți bine și fără să bei, că viața se poate desfășura și altfel; Ramza, perspicace, îmi șoptește că Trică face lucrurile intenționat, că e rolul lui să detensioneze un pic situația în clinică.

Clopotul care anunță masa rupe vraja ușoară a dimineții și gașca se sparge, dar a fost un moment frumos într-o lume în general posacă.

Sunt aici de două săptămâni. Între timp mi-am înlocuit telefonul și am schimbat numărul, m-am îngrășat vreo două kilograme și mâinile au început să tremure mai puțin. Citesc mult și mă odihnesc, dar senzația de oboseală persistă. Am cearcăne și acum și dorm puțin, va trebui să mă ocup de asta. Am decis că nu îmi plac ședințele de grup, sunt o tâmpenie masivă.

Prietenia cu colegii pare să se cimenteze, dar nu asta mă preocupă. După inventarul personal din primele zile am încercat să construiesc câte ceva în viața mea și am dat greș cu totul. Nimeni nu e dispus să mă ajute să îmi fac acte, am încercat să discut cu soră-mea despre asta și a amânat lucrurile pe termen nedefinit. Nu am alte persoane la care să apelez, deci am amânat pentru moment. Încă nu îmi dau seama, deși ar trebui totuși să știu câte ceva, ce voi face când plec de aici. Am deocamdată o concluzie neplăcută a lucrurilor: abținerea fără niciun plan de viitor și fără susținere e un fel de glumă proastă. Devine ușor frustrant să îi ascult pe toți cei din jur construind tot felul de forme

de viitor împreună cu apropiații lor. Pentru mine am inventat un nou timp al indicativului, se numește mai-mult-ca-prezent. E o stare continuă de indecizie, de întrebări fără răspunsuri și de cereri soldate cu refuzuri. Timpul ăsta al meu mă amuză și mă enervează în același timp, dar e al meu și am decis să îl păstrez deocamdată. Am să trăiesc așa, fără regrete și fără viitor, în mai-mult-ca-prezentul unei situații care nici măcar nu îmi convine.

Stau pe verandă, am oprit timpul în loc și de vreo câteva ore nu m-am mișcat deloc de aici. Companie îmi ține, ca de obicei, domnul Trică. Glumele lui nu se termină niciodată, e ca un sac fără fund de farse care de care mai sinistre. Știu că e cu ochii pe toată lumea, dar face asta atât de natural, încât nimeni nu ar zice că de fapt supraveghează tot ce se întâmplă.

— Auzi? Îmi zice calm, ca și cum tocmai i-ar fi venit ideea. De ce nu scrii tu un roman? Ți-ar da o ocupație și poate în felul ăsta îți pui gândurile în ordine.

— Ce roman? Despre ce? Eu am publicat poezie, nu proză.

— Un roman despre povestea asta a ta. Eu nu sunt scriitor, dar cred că ar putea să îți iasă.

— O să mă gândesc. Da...

Privesc berzele de pe acoperișul primăriei și chiar încerc să mă gândesc la un roman. Ar avea rost oare să scriu un roman despre dependență și încercarea de a te lăsa de ceva? Uite, chiar merită gândită o chestie din asta. Să scriu despre chin, despre derută, despre ratare, despre orice altceva decât ceea ce înseamnă normalitate. Un roman despre ratare, ăsta ar fi un subiect care mi-ar plăcea. Și dacă povestea se termină bine? Mie nu îmi plac romanele cu *happy-end*. Sunt ieftine. Uite, ar putea fi un roman despre nimic. Primul

din istorie, mult mai bine făcut decât, de exemplu, *Omul fără însușiri*. Frumos vis, dar pot eu să mă bat cu Musil? Puțin probabil, ăla a muncit mult ca să-i iasă. Dar oricum, încercarea ar merita. Ar putea să descrie o singură zi din viața mea, ca *Ulise*. Dar dacă e ceva ce nu îmi place la romanul ăla, până la urmă, e că nu descrie o singură zi. De fapt, e plin de elemente din trecut și de proiecții, ziua aia e doar un cadru pentru o viață întreagă și personajele sunt multe, multe rău. Și ce titlu să îi dau? Cum să găsești un titlu care să descrie chestia asta, dependența, fără să cazi în ridicol sau în lacrimogen? Să îi zici, de exemplu, *Saltul*? Păi, eu știu, seamănă prea tare a parașutism. Să îi zici *O viață de om*? E complet ridicol și nici măcar nu s-ar referi la asta. Orice roman se poate numi așa, deci nu e bine.

Las deoparte gândul despre roman pentru moment și mă apuc de table. E o ocupație mult mai distractivă. A scrie un roman ar însemna să îmi asum o responsabilitate, să fac ceva cu scop, or eu sunt decis să trăiesc în mai-mult-că-prezent și nu vreau deocamdată să ies de acolo. La o ședință am auzit un lucru înțelept despre responsabilitate. Un pacient îl întrebase pe doctor cum se face cu responsabilitatea asta, că el nu putea să fie răspunzător de nimic. Doctorul i-a zis așa: în primul an îți iei o plantă, o îngrijești, ai grijă să nu se usuce, o treci în anul următor și ești responsabil într-o măsură foarte mică, ai păzit o plantă. Apoi îți iei un animal de companie, îl îngrijești și ai grijă să nu se îmbolnăvească, te joci cu el, îl hrănești, îl scoți afară de două-trei ori pe zi. Devii mai responsabil, ai grijă de o viață. Apoi, dacă ai trecut aceste două teste, intri într-o relație. Ai experiența plantei și a animalului de companie, deci ești cumva pregătit să ai grijă și de o

relație. Pun și gândul ăsta deoparte și mă concentrez la table, în ritmul ăsta am să iau bătaie la modul grav.

Titu vine și mă întrerupe, vrea să discute ceva cu mine. Îl însoțesc în grădină, poate e ceva important pentru el.

— Mă, iar m-am certat cu nevastă-mea, îmi spune supărat.

— Te cerți zilnic. Știe toată lumea.

— Da, dar de data asta chiar mi se pare că a luat-o razna. Nu vrea deloc să mă creadă că încerc să mă las și că o să încerc să mă schimb.

— Aha.

— I-am explicat omenește că nu pot sta ascuns aici la infinit, că e greu pentru mine, îmi tot spune că e mai bine pentru ea și pentru fată să fiu aici, că e mai sigur, auzi?

— Păi, și tu ce ai vrea să faci?

— Eu aș vrea măcar să mă duc acasă câteva zile. Mi s-a luat complet de viața de aici...

— Păi, și de ce nu te duci?

— Ea nu vrea, zice că nu sunt pregătit și alte căcaturi din astea. Bineînțeles că ne-am certat, câtă răbdare să am și eu?

— Păi, spune-i, mă, că te duci și gata. Spune-i asta din tren, treaz, ce-o să facă? Să schimbe yala la ușă?

— Ar fi o soluție și asta. Numai că, vezi tu, și eu mă tem. Nu-mi place așa, să mă duc și să nu mă simt bine-venit.

— Acuma, bă Titule, trebuie să faci ceva. De când ești aici?

— De vreo 3 luni aproape.

— Du-te. Nu o să se întâmple nimic. Mă suni oricând, nu face pe copilul, că ești om mare. Haide, mergem să faci cererea de învoire și merg cu tine până la gară. Vorbesc eu cu nea Trică.

— Bine, mă. Poate mă dă afară și te pomenești cu mine noaptea pe drumuri.

— Om vedea. Haide.

Mergem să scrie cererea de învoire, e o formalitate. Vorbesc cu nea Trică, firește că vrea să ne ducă până la gară. Îl ajut pe Titu să își pună câteva lucruri într-o geantă, va pleca doar două zile și are acasă tot ce îi trebuie.

Îl ducem la gară, nea Trică îi cumpără în glumă o sticlă de vodcă și se preface că îi dă pachet pentru drum. Încă o glumă sinistă. Luăm sticla și o dăm unui amărât de pe peron, e doar o glumă. Titu pleacă, ne întoarcem către clinică. După vreun sfert de oră îmi sună telefonul.

— Salut, mă. Am făcut cum ai zis tu.

— Și?

— A zis că asta e acumă, numai să nu vin beat că mă sparge. În fine, numai la asta îi stă mintea.

— OK. Drum bun, atunci. Te așteptăm la gară poimâine seară.

— Mersi. Pe poimâine.

Nea Trică e entuziasmat de plan, zice că nici el nu ar fi găsit o soluție mai bună. Avem încredere amândoi în Titu, probabil nu va face o tâmpenie acasă și o decizie bună luată la timpul potrivit, chiar în grabă, e tot o decizie bună.

E noapte, am ajuns înapoi și sunt singur în cameră cu eternul meu film. De vreo săptămână adorm privind același film, am ajuns să îl numesc „etern” și „filmul meu” pentru că așa îl resimt; o săptămână la Nazaret echivalează cu cel puțin o lună în altă parte.

Mă ridic brusc, iau și laptopul cu mine, creez un fișier nou și îi las denumirea așa, *New Microsoft Office*

Document (2). Privesc în tinericul de afară câteva secunde și încep să scriu :

Trăiam, un grup de oameni, într-o casă parohială a unei biserici evanghelice-luterane din România – o țară la marginea universului, cum bine se știe. Și noi eram marginea cea mai îndepărtată a acestui univers despre care scriem aici. Ce eram? Unii ar spune marginali, toți sociologii pe care Dumnezeu i-a lăsat în fire ar spune exact așa. Dar eram toți alcoolici și drogați. Alcoolici și drogați până acolo încât ceilalți oameni refuzaseră să mai încerce să conviețuiască cu noi, nici măcar nu ne mai ascultau. Dați pe mâna doctorilor, despre care vom face carte mai încolo. Alcoolici și drogați, deci: tâmplari, porcari, cameramani, agenți de vânzări, profesori, traducători, scriitori, filosofi (încă) în viață, șmenari, traficanți, pușcăriași, nebuni de legat, cântărești de operă, preoți și lista abia a început.

Trăiam, cum ziceam, într-o casă. Și o grădină. Intra-rea era o poartă, cum deja îți închipuiai, probabil. Celelalte intrări erau toate uși și mai erau alte câteva porți. O jumătate de hectar de peisaj superb, cu livadă de pruni, peri și meri, cu o biserică din secolul al XVI-lea tronând îngăduitor asupra peisajului. Casa, foarte mare de altfel, era destul de încăpătoare pentru douăzeci și ceva de oameni. O sală de mese, amenajată într-o fostă cramă, joasă și îmbietoare, era locul unde oamenii mâncau, dar era mai ales locul unde se făceau glume permise numai pentru că eram așa cum eram. Golani. Două rânduri de scări, tăiate pătrat, legau între ele cele trei nivele ale clădirii construite într-un soi de baroc târziu, dacă-mi dau bine seama. Un club, probabil fostă sufragerie a familiei preotului local, de vreo treizeci de metri pătrați, cu douăzeci și trei de scaune, o pianină